

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obo/2/2021
Identifikačné číslo spisu: 6119265848
Dátum vydania rozhodnutia: 31.05.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Ivana Izakovičová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:6119265848.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Ivany Izakovičovej a členiek JUDr. Beaty Miničovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobcu: Ing. J. Takáča, Timravy 23, 036 01 Martin, správcu konkurznej podstaty úpadcu Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“, so sídlom Janova Lehota 966 24, IČO: 00 210 412, zastúpeného JUDr. Miroslavom Salínom, advokátom so sídlom Priehradka 20, 036 01 Martin, proti žalovanému: JUDr. Z. U., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom T., zastúpenému JUDr. Jozefom Veseľým, advokátom so sídlom Mierova 1, 990 01 Veľký Krtíš, o zaplatenie 248.954,39 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. októbra 2020, č. k. 41Cbi/3/2019-240, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22. októbra 2020, č. k. 41Cbi/3/2019-240, z r u š u j e a v e c m u v r a c i a na ďalšie konanie.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd prvej inštancie, napadnutým rozsudkom zo dňa 22.10.2020, č. k. 41Cbi/3/2019-240, prvým výrokom návrh žalovaného na prerušenie konania zamietol. Druhým výrokom uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi 248.954,39 Eur s úrokom z omeškania vo výške 8 % ročne zo sumy 248.954,39 Eur od 12.06.2019 do zaplatenia v lehote 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia. Tretím výrokom žalobcovi priznal proti žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

2. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd uviedol, že žalobca žalobou doručenou na Okresný súd Banská Bystrica dňa 23.04.2014 sa domáhal proti žalovanému zaplatenia 248.954,39 Eur titulom náhrady škody podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka. Žalobca žalobu uplatnil proti bývalému správcovi konkurznej podstaty pričom uviedol, že pri podaní žaloby vychádza z výsledkov trestného konania vedeného na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 5T/7/2013 vedenému voči obžalovanému (v tomto konaní žalovanému) JUDr. Z.

U., ako aj z výsledkov odvolacieho trestného konania vedeného na Krajskom súde v Nitre pod sp. zn. 4To/35/2018, v ktorých bol JUDr. Z. U. právoplatne uznaný za vinného z trestného činu porušovania povinností pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona a bol mu právoplatne uložený podmienený trest odňatia slobody vo výmere 16 mesiacov s odkazom na skúšobnú dobu vo výmere 2 roky a tiež mu bol uložený trest zákazu činnosti. Žalobca uviedol, že žalovaný v tomto trestnom konaní svoju vinu uznal. Žalobca v žalobe konštatoval, že v trestnom konaní je uvedený právny záver, že JUDr. Z. U. spáchal vedome nedbanlivostný trestný čin porušovania povinností pri správe cudzieho majetku, následkom čoho si terajší správca Ing. Mikuláš Takáč od žalovaného uplatňuje ním spôsobenú škodu.

3. Žalobca ďalej uviedol, že uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 22.02.2001, č. k. 47-24K/32/01-38 bol vyhlásený konkurz na majetok dlžníka Roľnícke družstvo Janova Lehota, so sídlom Janova Lehota 966 24, IČO: 00 210 412, zapísanému v Obchodnom registri súdu Banská Bystrica, v odd. Dr, vložka č. 61/F, ktorým bol JUDr. Z. U. ustanovený za správcu konkurznej podstaty tohto úpadcu. Uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici zo dňa 12.07.2012, č. k. 47-27K/32/2001-KI-1953, ktoré nadobudlo právoplatnosť dňa 26.10.2012, súd zbavil žalovaného JUDr. Z. U. funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu a za nového správcu ustanovil Ing. Mikuláša Takáča, Timravy 23, 036 01 Martin.

4. Žalobca ďalej poukázal na to, že rozsudkom Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 06.12.2017, sp. zn. 5T/7/2013 bol poškodený úpadca odkázaný na občianske súdne konanie, nakoľko zistenie neuhradenej výšky ku dňu rozhodnutia by išlo nad rámec trestného konania. Podľa tohto právoplatného trestného rozsudku úpadcovi vznikla škoda vo výške 7.500.000,-Sk (248.954,39 Eur) na finančných prostriedkoch, ktoré boli získané zo speňaženia konkurznej podstaty a inej činnosti správcu, a preto žalobca vymáha od žalovaného túto zistenú škodu vo výške 248.954,39 Eur. Žalobca tvrdil, že žalovanému zaslal predžalobnú výzvu zo dňa 12.02.2019, na ktorú žalovaný nereagoval.

5. Žalobca ďalej uviedol, že v trestnom konaní bolo zistené, že žalovaný v dobe od 12.02.2005 do 14.10.2009 a až do 31.12.2009 napriek tomu, že bol povinný podľa § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní v znení neskorších predpisov (ďalej len „ZKV“) pri výkone svojej funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou, neoprávnene investoval vo viacerých prípadoch a bez súhlasu súdu a vložil, resp. previedol finančné prostriedky z účtu úpadcu vedeného v Ľudovej banke, a.s. (VOLS BANK Slovensko), pobočke Lučenec v celkovej výške 7.500.000,-Sk, čo predstavuje 248.954,39 Eur, získané zo speňaženia konkurznej podstaty a inej činnosti správcu, ktoré mali slúžiť na pomerné uspokojenie veriteľov úpadcu, na účet nebankovej spoločnosti CI HOLDING, a.s., v tom čase so sídlom Poľná 1, 811 08 Bratislava. Išlo o 12 uzavretých zmenkových obchodov medzi predávajúcim CI HOLDING a kupujúcim JUDr. Z. U., správcom konkurznej podstaty úpadcu Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“, ktorými síce dosiahol zisk vo výške 886.458,09 Sk (29.425,02 Eur), ale spôsobil však následne úpadcovi oveľa vyššiu škodu, a to vo výške 248.954,39 Eur. Posledný zmenkový obchod bol do 31.12.2009, avšak v dobe splatnosti tejto zmenky už nedošlo k jej spätnému odkúpeniu spoločnosťou CI HOLDING a finančné prostriedky už neboli vrátené na účet úpadcu z dôvodu insolventnosti spoločnosti CI HOLDING, a.s.

6. Žalobca mal za to, že pre určenie zodpovednosti žalovaného za škodu spôsobenú úpadcovi je podstatné porušenie povinností určených zákonom, a to § 8 ods. 2 ZKV. Žalobca tvrdil, že žalovaný pri vykonávaní funkcie správcu konkurznej podstaty úpadcu porušil pri riskantnom investovaní peňažných prostriedkov tohto úpadcu do spoločnosti CI HOLDING ustanovenie prvej časti § 8 ods. 2 ZKV, keď nekonal s odbornou starostlivosťou. Podľa druhej časti ustanovenia § 8 ods. 2 ZKV žalovaný zodpovedá za škodu vo výške 248.954,39 Eur vzniknutú úpadcovi porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon. Keďže podľa žalobcu ide o zodpovednosť žalovaného ako fyzickej osoby za škodu podľa

§ 420 Občianskeho zákonníka, vyžaduje sa zavinenie žalovaného pri vzniku škody a pri vzniku zodpovednosti za škodu. V danom prípade zavinenie vo forme vedomej nedbanlivosti vzniklo v dôsledku toho, že žalovaný previedol finančné prostriedky úpadcu na účet CI HOLDING, a.s. a na základe uzavretých zmenkových obchodov a na základe konfirmácie o uzavretom obchode zo dňa 14.10.2009 odkúpil opätovne novú zmenku od jej vystaviteľa CI HOLDING, a.s. za sumu 248.954,39 Eur s dátumom splatnosti 31.12.2009, ktorá nebola touto spoločnosťou vrátená na účet úpadcu. Žalovaný teda ako správca konkurznej podstaty neoprávnené investoval finančné prostriedky úpadcu do subjektu CI HOLDING, a.s. a uzavrel s ním zmenkové obchody, ktoré neboli v tom čase a ani neskôr chránené pred náhlou insolventnosťou prostredníctvom bankového dohľadu Národnej banky Slovenska.

7. Pokiaľ ide o protiprávne konanie žalovaného, ako o ďalšiu podmienku vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu žalobca uviedol, že žalovaný riskantne popísaným spôsobom konal bez súhlasu súdu a s ohľadom na súvisiace okolnosti nepostupoval s odbornou starostlivosťou a nekonal tak, aby úpadcovi nevznikla škoda na majetku, čím porušil ustanovenia § 8 ods. 2 ZKV v spojitosti s ustanovením § 12 ods. 2 ZKV. Žalobca tiež tvrdil, že žalovaný konal aj v rozpore s ustanovením § 415 Občianskeho zákonníka.

8. Žalobca mal za to, že je splnená aj existencia príčinnej súvislosti medzi protiprávnym konaním žalovaného ako škodcu a vzniknutou škodou. Tvrdil, že sú splnené všetky predpoklady na vznik zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ustanovenia § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, a preto žiadal žalobe vyhovieť a spolu s istinou zaviazat' žalovaného na úrok z omeškania vo výške 8 % ročne od doručenia žaloby až do zaplatenia.

9. Okresný súd Banská Bystrica, na ktorý žalobca podal žalobu podaním zo dňa 10.5.2019 postúpil spis Krajskému súdu v Banskej Bystrici s poukazom na § 20 písm. d/ C.s.p., nakoľko predmetom konania je žaloba o náhradu škody voči bývalému správcovi konkurznej podstaty úpadcu Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“ so sídlom Janova Lehota, JUDr. Z. U. a konkurzné konanie je stále vedené na Krajskom súde v Banskej Bystrici pod sp. zn. 47-24K/32/01, a preto nie je daná vecná ani miestna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica.

10. Žalovaný sa vyjadril k žalobe písomným podaním zo dňa 19.06.2019, v ktorom žiadal, aby Krajský súd v Banskej Bystrici žalobu zamietol, nakoľko uplatnený nárok je premlčaný, pričom je podľa neho žaloba predčasná, nedôvodná a zmätočná, keďže nie sú zatiaľ preukázané základné predpoklady uplatnenia nároku na náhradu škody. Žalovaný ďalej vo vyjadrení vzniesol námietku zaujatosti voči všetkým členom senátu 41Cb1 a s poukázal na trestné konania v obdobných veciach iných správcov, kde súdy vyslovili, že zo strany menovaných správcov nedošlo k porušeniu žiadnej právnej povinnosti a správcovia boli oslobodení z pod obžaloby v trestnom konaní a súčasne konštatovali, že škoda nevznikla zavinením správcov konkurzných podstat.

11. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia krajský súd ďalej uviedol, že návrh žalovaného na vykonanie dokazovania predložením a vyžiadaním uznesení a rozhodnutí ohľadne iných správcov konkurzných podstat, ktorí boli oslobodení spod obžaloby za ten istý skutok ako žalovaný, zamietol. Dodal, že je viazaný právoplatným odsudzujúcim rozsudkom a preto v danom prípade rozhodnutia trestných súdov nemajú vplyv na skutkové a právne posúdenie nároku uplatneného žalobcom voči žalovanému v tomto civilno-právnom konaní.

12. S poukazom na § 151 ods. 1 a § 186 ods. 2 C.s.p. krajský súd uzavrel, že sa venoval iba výške škody a námietke premlčania nároku žalobcu, pretože ostatné žalobcom uvedené tvrdenia žalovaný v konaní nenamietal.

13. Podľa konajúceho súdu sporná na základe procesnej obrany žalovaného bola výška uplatnenej škody, keď žalovaný tvrdil, že žalobca žiadnymi vierohodnými listinnými dôkazmi nepreukázal oprávnenosť uplatnenej výšky škody. Sporné ostalo aj tvrdenie žalovaného o predčasnosti uplatnenia náhrady škody vo výške zmenkového obchodu vzhľadom na prihlásenie tejto pohľadávky do konkurzu spoločnosti CI HOLDING, a.s.

a sporná ostala aj skutočnosť porušenia právnej povinnosti žalovaným, keď tento namietal, že z jeho strany k žiadnemu porušeniu povinností nedošlo, a to aj vzhľadom na právny názor vyslovený v trestných konaniach voči správcovi konkurznej podstaty, ktorí obdobným spôsobom investovali finančné prostriedky do spoločnosti CI HOLDING, a.s. a v rámci trestného konania boli oslobodení.

14. Krajský súd v Banskej Bystrici s poukazom na § 420 ods. 1, 3 Občianskeho zákonníka v spojení s § 8 ods. 2, 5 ZKV uviedol, že žalovaný bol povinný po zbavení funkcie správcu konkurznej podstaty v súdom uloženej lehote odovzdať žalobcovi všetky finančné prostriedky úpadcu spolu s kompletnou dokumentáciou úpadcu, včítane jeho účtovníctva.

Súd mal za to, že neodovzdanie finančných prostriedkov žalobcovi, ako novému správcovi konkurznej podstaty úpadcu zo strany žalovaného, ako bývalého správcu konkurznej podstaty je konaním v rozpore s konaním s odbornou starostlivosťou a zároveň je konaním v rozpore

s odbornou starostlivosťou, ak žalovaný vložil tieto finančné prostriedky do nebankovej spoločnosti CI HOLDING, a.s., kde vklady nie sú žiadnym spôsobom chránené.

Riziko ohrozenia vložením peňazí úpadcu do nebankovej spoločnosti je podľa krajského súdu nutné považovať za konanie v rozpore s odbornou starostlivosťou. Týmto mal konajúci súd jednoznačne za preukázané, že žalovaný svojím postupom porušil právnu povinnosť vyslovenú v uvedenom § 8 ods. 2 ZKV, keďže v konaní trestným spisom bolo preukázané,

že žalovaný predajom konkurznej podstaty získal finančné prostriedky, ktoré však žalobcovi neodovzdal a vložil ich bez súhlasu súdu do nebankovej spoločnosti, ktorá v dôsledku insolventnosti finančné prostriedky úpadcovi nevrátila.

15. Sporná v konaní podľa krajského súdu ostala otázka, či žalobcom požadovaná suma je skutočnou škodou. V súvislosti so žalobcom uplatnenou výškou škody krajský súd konštatoval, že žalobca pri ustálení výšky škody vychádzal priamo z rozsudku Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 6.2.2017, sp. zn. 5T/7/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18.10.2018, č. k. 4To/35/2018-4269, ktorým bol žalovaný právoplatne uznaný za vinného z trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona. Žalobcom uplatnená škoda podľa krajského súdu vyplýva

z dokazovania v trestnom konaní, v ktorom žalovaný svoju vinu uznal, pričom výšku škody ustálenú v trestnom konaní žalovaný v trestnom konaní nerozporoval. Z tohto dôvodu krajský súd považoval právoplatný a vykonateľný rozsudok v trestnej veci

za dostatočný dôkaz preukázania výšky škody, ktorú žalobca v konaní uplatňuje.

16. Súd prvej inštancie mal týmto za preukázané, že žalovaný spôsobil žalobcovi škodu, a to protiprávnym konaním žalovaného, pričom je daná príčinná súvislosť medzi vinníkom škody a porušením právnej povinnosti postupovať pri správe majetku v konkurznej podstate s odbornou starostlivosťou. Dodal, že zavinenie, ako ďalší z predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu má subjektívny charakter a žalovaný v konaní žiadnym relevantným dôkazom nepreukázal, že škodu nezavinil.

17. V súvislosti s námietkou premlčania vznesenej žalovaným krajský súd s poukazom na § 100 ods. 1, § 106 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka uviedol, že žalobca

bol ako správca konkurznej podstaty zapísaný do obchodného registra dňa 08.03.2013, teda v dobe, kedy premlčacia lehota spočívala v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, nakoľko predseda predstavenstva úpadcu Anton Kršák škodu úpadcu voči žalovanému ako obžalovanému uplatnil v trestnom konaní v žalovanej sume dňa 09.12.2012.

Keďže žalobca podal žalobu na súd po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, ktoré mu bolo doručené dňa 11.01.2019, kedy opäť začala plynúť premlčacia lehota a žalobu podal na súd dňa

23.04.2019, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Konajúci súd k tejto námietke dodal, že Ing. Mikuláš Takáč na hlavnom pojednávaní v trestnej veci svojou výpoveďou, kde uviedol „že zatiaľ si škodu neuplatňuje“, neznegoval uplatnenie práva zo strany predsedu predstavenstva Antona Kršáka, ktorým škoda bola uplatnená v rámci celého trestného konania, dôsledkom čoho je skutočnosť, že v trestnom konaní bol žalobca so škodou odkázaný na Občianske súdne konanie.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené súd prvej inštancie považoval žalobu za dôvodnú v celom rozsahu, a preto zaviazal žalovaného zaplatiť žalobcovi škodu tak, ako je uvedené vo výroku rozsudku, a to spolu so zákonným úrokom z omeškania od vtedy, ako je v omeškaní so splnením tejto povinnosti. O trovách konania rozhodol súd podľa § 262 ods. 1 C.s.p. a ustanovenia § 255 ods. 1 C.s.p.

19. Proti napadnutému rozsudku krajského súdu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalovaný (ďalej aj ako „odvolateľ“), ktorý svoje odvolanie odôvodnil ust. § 365 ods. 1 písm. b/, e/, f/ a h/ C.s.p. Žalovaný považuje rozsudok súdu prvej inštancie za nezákonný, zmätočný, nesprávny a za taký, ktorý vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. So záverom súdu prvej inštancie, že zo strany žalovaného došlo k porušeniu právnej povinnosti ako správcu konkurznej podstaty úpadcu a spôsobeniu škody úpadcovi, sa odvolateľ nestotožnil.

20. Žalovaný je názoru, že z napadnutého rozsudku nevyplýva, že by sa súd prvej inštancie dostatočne vysporiadal čo i len s jedným z predpokladov vzniku nároku na náhradu škody. Samotné konštatovanie súdu o splnení všetkých predpokladov vzniku zodpovednosti za škodu sú podľa odvolateľa v príkrom rozpore s vykonaným dokazovaním, ktoré v podstate je len v predložení určitej sumy žalobcom, bez akýchkoľvek ďalších relevantných dôkazov, ktoré by osvedčovali výšku škody, ktorá by mala byť predmetom skúmania.

Z dokazovania vykonaného v tomto konaní zároveň podľa odvolateľa nijako nemožno dôvodiť jeho zodpovednosť v zmysle zodpovednosti založenej ustanovením § 8 ods. 2 ZKV.

21. Podľa žalovaného súd prvej inštancie nesprávne zistil skutkový stav veci, čo sa týka porušenia právnej povinnosti, ak sa odvolával len na rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica zo dňa 06.12.2017, sp. zn. 51/7/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre zo dňa 18.10.2018, sp. zn. 4To/35/2018 a konečnú správu. Naopak podľa odvolateľa jeho návrh na vykonanie dokazovanie oboznámením sa obdobných trestných konaní, konajúci súd bez náležitého objasnenia a odôvodnenia zamietol. K plneniu povinnosti podľa § 8 ods. 2 ZKV žalovaný rozsiahlo poukázal na konanie v dobrej viere a v záujme úpadcu, kedy vloženie prostriedkov do spoločnosti CI Holding, a. s. nezatajoval pred súdom, nakoľko štvrťročne a včas podával podrobné správy o jeho činnosti, najmä čo sa týka príjmov a výdavkov a podľa zákona č. 328/1991 Zb.

22. Súd prvej inštancie vznik škody odôvodnil tým, že majetok úpadcu sa v dôsledku konania žalovaného znížil. S týmto názorom súdu odvolateľ nesúhlasí z toho dôvodu, že v danom prípade ešte k zníženiu majetku vôbec nedošlo. Dodal, že predmetná suma, ktorá bola vložená do spoločnosti CI Holding a.s., Bratislava a dosiaľ vrátená nebola, bola zákonným spôsobom prihlásená ako pohľadávka do prebiehajúceho konkurzného konania úpadcu CI Holding, a.s. Táto pohľadávka bola zo strany správcu uznaná, teda považovaná za zistenú. Správca spoločnosti CI Holding, a.s. časť majetku už speňažil, prebiehajú súdne konania na základe správcov iniciovaných žalôb o odporovateľnosť niektorým právnym úkonom úpadcu a je predpoklad, že po úspešnosti týchto sporov dôjde k vráteniu majetku do konkurznej podstaty k jeho speňaženiu a tým pádom aj k zväčšeniu terajšieho majetku a uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov CI Holding, a.s., Bratislava. Žalovaná suma vložená do CI Holding a.s., Bratislava bola predtým v súvahe účtovaná ako finančný majetok a v súčasnosti musí byť evidovaná ako pohľadávka.

Podľa žalovaného aj z tohto vyplýva, že k zmenšeniu majetku úpadcu ešte vôbec nedošlo, lebo aj

finančný majetok ako aj pohľadávka tvoria súčasť majetku úpadcu.

23. Žalovaný zdôraznil, že o škode bude možné hovoriť až potom, keď sa ukončí konkurzné konanie CI Holding a.s., Bratislava, dôjde k uspokojeniu pohľadávok veriteľov a ustáli sa, ktorý veriteľ v akom rozsahu bude, resp. nebude uspokojený. V tej časti, kde konkurzný veriteľ nebude uspokojený možno podľa žalovaného teoreticky hovoriť o škode a ustáliť aj výšku škody. Odvolateľ je preto názoru, že škoda na majetku úpadcu nevznikla momentom vloženia peňažných prostriedkov na účet zmenkového dlžníka, ale vznikne vtedy, keď bude zrejmé, že dlžník voči úpadcovi nesplní, v dôsledku čoho až k tomuto časovému momentu je zrejmé v akej výške sa protiprávny úkon prejavil na majetku úpadcu.

24. Z vyššie uvedeného je podľa odvolateľa zrejmé, že ku vzniku škody ešte vôbec nedošlo, nakoľko konkurzné konanie zmenkového dlžníka CI Holding a s. nie je skončené a tak nie je zrejmé v akej výške budú prihlásené pohľadávky uspokojené. Podľa názoru správcu konkurznej podstaty úpadcu CI Holding, a.s. nie je vylúčené, že pohľadávky správcov konkurzných podstat budú úplne uspokojené. V tejto súvislosti žalovaný ďalej uviedol, že podľa ustálenej judikatúry súdov sa škodou rozumie ujma, ktorá nastala v majetkovej sfére poškodeného a je objektívne vyjadriteľná všeobecným ekvivalentom, peniazmi. Skutočná škoda predstavuje ujmu, ktorá spočíva v zmenšení majetku poškodeného, a ktorá predstavuje majetkové hodnoty, ktoré je potrebné vynaložiť na to, aby sa obnovil pôvodný stav. Z tohto hľadiska napadnutý rozsudok krajského súdu považuje žalovaný za predčasne vydaný, neodôvodnený a nepreskúmateľný.

25. Odvolateľ ďalej v odvolaní vyjadril svoj nesúhlas s posúdením námietky premlčania žalovaného nároku. Uviedol, že žalobca si v trestnom konaní neuplatnil škodu vo výške 248.954,39 Eur, keďže žalobca ako nový správca svoj nárok na náhradu škody uplatnil riadne na civilnom súde až žalobou doručenou sudu 23.04.2019, pričom o prípadnej škode mal vedomosť po ustanovení do funkcie dňa 08.03.2013. S poukazom na § 14 ZKV má žalovaný za to, že dňom vyhlásenia konkurzu prechádza oprávnenie nakladať s majetkom konkurznej podstaty na správcu, z ktorého dôvodu Anton Kršák (predseda predstavenstva úpadcu) dňa 09.12.2012 nemohol riadne uplatniť náhradu škody. Podľa odvolateľa, žalobca v trestnom konaní ale ani v civilnom konaní neuplatnil náhradu škody, hoci tak mohol urobiť aj skôr ako 23.04.2019 s tým, že táto skutočnosť je zaznamenaná v jednotlivých zápisniciach z trestného pojednávania.

26. Súd prvej inštancie sa podľa názoru odvolateľa nedostatočne zaoberal kľúčovou otázkou, a to premlčaním prípadnej pohľadávky najmä v súvislosti so začatím plynutia objektívnej a subjektívnej lehoty. Odôvodnenie napadnutého rozsudku je podľa odvolateľa nepresvedčivé, keď súd konštatoval, že žalobca bol do funkcie správcu konkurznej podstaty právoplatne ustanovený dňa 08.03.2013, kedy najskôr mohol získať vedomosť o vzniknutej škode a o zodpovednosti žalovaného za škodu a žalobu podal až dňa 23.04.2019. Podľa názoru súdu prvej inštancie sa právo na náhradu škody žalobcu nepremlčalo v 2-ročnej subjektívnej, ani v 3-ročnej objektívnej premlčacej lehote. Vzhľadom na uvedené odvolateľ uviedol, že súd prvej inštancie sa nedôsledne vysporiadal so zákonom stanovenými prvkami rozhodujúcimi pre začiatok ich plynutia v zmysle § 106 Občianskeho zákonníka, t. j. pri objektívnej lehote od počiatku jej behu, od momentu, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla. Záver súdu prvej inštancie o včasnom uplatnení nároku na náhradu škody podľa odvolateľa nevyznieva presvedčivo, a to aj s ohľadom na to, že žalovaný v priebehu konania vzniesol námietku premlčania nároku uplatneného žalobou.

27. S poukazom na vyššie uvedené skutočnosti je podľa odvolateľa aj v časti súvisiacej s premlčaním rozhodnutie súdu prvej inštancie nedostatočne odôvodnené. Súd prvej inštancie sa podľa žalovaného nedostatočne zaoberal vznesenou námietkou premlčania žalobou

uplatneného nároku, keď konštatoval, že najskôr dňom právoplatnosti uznesenia o ustanovení žalobcu do funkcie správcu konkurznej podstaty mohla začať plynúť premlčacia lehota bez toho, aby sa dôsledne zaoberal skutočnosťou, kedy sa reálne žalobca o vzniknutej škode dozvedel. Súd prvej inštancie sa nemal vôbec zaoberať plynutím objektívnej premlčacej lehoty, resp. okamihom začatia plynutia tejto lehoty, a či z toho dôvodu bol nárok žalobcu uplatnený žalobou premlčaný alebo nie a nedôsledne sa zaoberal aj nulitným úkonom úpadcu.

28. V rámci odvolania žalovaný preto odvolaciemu súdu navrhol napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zmeniť tak, žalobu zamietne a žalovanému prizná trovy konania v rozsahu 100 %.

29. K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca, ktorý považuje námietky žalovaného za nedôvodné. Preto žalobca odvolací súd žiada, aby napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

30. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (ďalej aj „odvolací súd“) [§ 470 ods. 1, 4 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „C. s. p.“)], po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 C. s. p.), oprávnenou osobou proti rozhodnutiu, proti ktorému je možné podať odvolanie, bez nariadenia pojednávania, viazaný rozsahom odvolania, odvolacími dôvodmi a zisteným skutkovým stavom súdom prvej inštancie (§ 379, § 380 ods. 1, § 383 C. s. p.), prejednal odvolanie a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je čiastočne dôvodné, z ktorého dôvodu je potrebné napadnuté rozhodnutie zrušiť.

31. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie žalobe o náhradu škody vo výške 248.954,39 Eur s príslušenstvom z dôvodu porušenia ust. podľa ust. § 8 ods. 2 ZKV v spojení s § 420 Občianskeho zákonníka, vyhovel.

32. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia je zrejmé, že žalobca si uplatnil nárok na náhradu škody voči osobe žalovaného ako bývalého správcu konkurznej podstaty úpadcu, z titulu jeho zodpovednosti za porušenie povinností pri výkone funkcie správcu. Žalobca nárok proti žalovanému vyvodzuje z tej skutočnosti, že žalovaný ako bývalý správca konkurznej podstaty úpadcu nakladal s finančnými prostriedkami získanými speňažením majetku úpadcu, bez odbornej starostlivosti, keď bez súhlasu veriteľov a súdu investoval tieto finančné prostriedky do nebankového subjektu - spoločnosti CI Holding, a.s., a to prostredníctvom uzavretia zmenkového obchodu, pričom menovaná spoločnosť finančné prostriedky v termíne splatnosti nevrátila.

33. Povaha uplatneného nároku smeruje k uloženiu povinnosti správcovi ako fyzickej osobe, z ktorého činnosti mala žalovaná škoda vzniknúť. V ustanovení § 8 ods. 2 ZKV je upravená osobná zodpovednosť správcu konkurznej podstaty za škodu ním spôsobenú, pričom po zbavení tohto správcu jeho funkcie, nový správca konkurznej podstaty za túto škodu osobne nezodpovedá (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 09.02.2017, sp. zn. 5Obo/2/2015). Následky konania žalovaného treba považovať za porušenie povinností správcu ako fyzickej osoby pri výkone jeho funkcie správcu konkurznej podstaty podľa § 8 ods. 2 ZKV v spojení s § 420 a nasl. Občianskeho zákonníka, upravujúcim zodpovednosť za škodu.

34. Podľa § 420 ods. 1 Občianskeho zákonníka, každý zodpovedá za škodu, ktorú spôsobil porušením právnej povinnosti.

35. Podľa § 420 ods. 3 Občianskeho zákonníka, zodpovednosti sa zbaví ten, kto preukáže, že škodu nezavinil.

36. Podľa § 8 ods. 2 zákona č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní, správca je povinný pri výkone funkcie postupovať s odbornou starostlivosťou a zodpovedá za škodu vzniknutú

porušením povinností, ktoré mu ukladá zákon alebo mu ich uloží súd.

Zbavením funkcie nezaniká správca zodpovednosť podľa odseku 2 za čas výkonu funkcie. Správca, ktorý bol zbavený funkcie, je povinný riadne informovať nového správcu a dať mu k dispozícii všetky doklady (§ 8 ods. 5 veta posledná citovaného právneho predpisu).

37. K predpokladom vzniku zodpovednosti za škodu patrí a) porušenie právnej povinnosti, b) vznik škody a c) príčinná súvislosť medzi porušením právnej povinnosti a vznikom škody, pričom všetky tieto predpoklady musia byť splnené, aby súd mohol vysloviť záver ohľadom nároku na náhradu škody. Pre zistenie či žalovaný nesie zodpovednosť za škodu je rozhodujúce naplnenie objektívnych a subjektívnych predpokladov zodpovednosti za škodu v zmysle § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný sa však s poukazom na § 421 ods. 3 Občianskeho zákonníka môže zbaviť zodpovednosti za škodu, ak preukáže, že škodu nezavinil.

38. Prioritne sa najvyšší súd zaoberal odvolacou námietkou žalovaného týkajúcou sa nesprávneho právneho posúdenia námietky premlčania vznesenej žalovaným, resp. nesprávnej interpretácie príslušnej právnej normy k tejto námietke. Súd prvej inštancie vyhodnotil námietku premlčania ako nedôvodnú.

39. Žalovaný namietol, že nárok na náhradu škody nebol uplatnený v adhéznom konaní, pretože nárok na náhradu škody bol uplatnený 09.12.2012 predsedom predstavenstva úpadcu Antonom Kršákom. Podľa žalovaného po vyhlásení konkurzu nemôže štatutárny orgán úpadcu konať za úpadcu v zmysle § 14 ZKV a s poukazom na to, že v konkurznom konaní nemôže prebiehať súbeh úkonov správcu ako aj úpadcu a nový správca svoj nárok na náhradu škody uplatnil riadne pred súdom žalobou doručenu súdu 23.04.2019, pričom o prípadnej škode mal vedomosť po ustanovení do funkcie 08.03.2013 a k adhéznemu konaniu sa správca nepripojil. Pri posudzovaní otázky, kedy sa poškodený (žalobca) dozvedel o škode, treba podľa žalovaného vychádzať z preukázanej skutočnej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode, teda kedy nadobudol vedomosť o rozsahu majetkovej ujmy vyjadriteľnej v peniazoch, a to aspoň v približnej sume s možnosťou jej dodatočného spresnenia. Znalosť poškodeného o osobe škodcu sa viaže k okamihu, kedy poškodený získal informáciu, na základe ktorej si môže urobiť úsudok, ktorá konkrétna osoba je za škodu zodpovedná (R 38/75).

40. Súd prvej inštancie k uvedeným námietkam žalovaného uviedol, že žalobca bol ako správca konkurznej podstaty zapísaný do obchodného registra dňa 08.03.2013, teda v dobe, kedy premlčacia lehota spočívala v zmysle § 112 Občianskeho zákonníka, nakoľko predseda predstavenstva úpadcu Anton Kršák škodu úpadcu voči žalovanému ako obžalovanému uplatnil v trestnom konaní v žalovanej sume dňa 09.12.2012. Keďže žalobca podal žalobu na súd po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, ktoré mu bolo doručené dňa 11.01.2019, kedy opäť začala plynúť premlčacia lehota a žalobu podal na súd dňa 23.04.2019, súd prvej inštancie dospel k záveru, že nárok žalobcu premlčaný nie je. Konajúci súd dodal, že Ing. Mikuláš Takáč na hlavnom pojednávaní v trestnej veci svojou výpoveďou, kde uviedol „že zatiaľ si škodu neuplatňuje“, neznegoval uplatnenie práva zo strany predsedu predstavenstva Antona Kršáka.

41. K námietke žalovaného, že nárok na náhradu škody nebol uplatnený riadne, keď ho uplatnil žalobca prostredníctvom Antona Kršáka ako predsedu predstavenstva úpadcu, tvrdiac že žalobca svoj nárok na náhradu škody v trestnom konaní neuplatnil (a to aj s odkazom na výpoveď Ing. Mikuláša Takáča v trestnom konaní), odvolací súd uvádza, že táto námietka nie je dôvodná.

42. S poukazom na rozhodnutia Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5Obo/2/2015, 5Obo/16/2015 je ustálené, že vo vzťahu k aktívnej legitímácii žalobcu ako priamo úpadcu, je tento aktívne legitímovaný na podanie žaloby o náhradu škody podľa § 8 ods. 2 ZKV

a § 420 Občianskeho zákonníka, avšak len voči správcovi konkurznej podstaty.

Z obsahu spisu je zrejmé, že predseda predstavenstva úpadcu Anton Kršák za poškodeného (Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“) v príslušnom trestnom konaní uplatnil žalovanú škodu vo výške 248.954,39 Eur s príslušenstvom dňa 09.12.2012.

Následne aj Okresný súd Banská Bystrica v trestnom konaní vedenom pod sp. zn. 5T/7/2013 konštatuje uplatnenie nároku na náhradu škody úpadcu (žalobcu) a spolu s ďalšími poškodenými ho v rozsudku podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku odkazuje s týmto nárokom na samostatné občianskoprávne konanie. Nárok na náhradu škody teda

bol v trestnom konaní žalobcom prostredníctvom predsedu predstavenstva Antona Kršáka riadne uplatnený. Ak by si úpadca neuplatnil nárok na náhrady škody sám, prostredníctvom štatutárneho orgánu v rámci vyšetrovania, mohol by zmeškať lehotu

na jej uplatnenie v rámci adhézneho konania, ktorá je najneskoršie do skončenia vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania. Rovnako je zrejmé, že bývalý správca konkurznej podstaty (žalovaný) by daný nárok s vysokou pravdepodobnosťou neuplatnil, nakoľko

bol obžalovaný v rámci daného trestného konania s dopadom na jeho trestnoprávnu zodpovednosť. Odvolací súd zároveň zhodne so súdom prvej inštancie konštatuje,

že Ing. Mikuláš Takáč na hlavnom pojednávaní v trestnej veci svojou výpoveďou, kde uviedol „že zatiaľ si škodu neuplatňuje“, nezneškodil uplatnenie práva

zo strany predsedu predstavenstva Antona Kršáka, čoho dôkazom je aj prebiehajúci spor, ktorý podal Ing. Mikuláš Takáč za žalobcu ako správca konkurznej podstaty úpadcu Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“ .

43. K otázke uplatnenia žalovanej sumy včas, resp. k námietke premlčania odvolací súd uvádza, že podľa § 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na náhradu škody

sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa poškodený dozvie o škode a o tom,

kto za ňu zodpovedá. Podľa ust. § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskoršie

sa právo na náhradu škody premlčí za tri roky, a ak ide o škodu spôsobenú úmyselne,

za desať rokov odo dňa, keď došlo k udalosti, z ktorej škoda vznikla; to neplatí,

ak ide o škodu na zdraví.

44. V zmysle citovaných ustanovení pri premlčaní práva na náhradu škody

je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, a to subjektívna a objektívna.

Začiatok subjektívnej a objektívnej premlčacej doby je stanovený odlišne,

na sebe nezávisle, a ich plynutie a skončenie je tiež vzájomne nezávislé.

Subjektívna premlčacia doba môže plynúť iba v rámci objektívnej premlčacej doby, ktorú nemožno prekročiť. Vzájomný vzťah týchto lehôt je taký, že ak sa skončí plynutie jednej

z nich, právo sa premlčí, a to aj napriek tomu, že poškodenému plynie druhá premlčacia doba.

Objektívna premlčacia doba je trojročná a začína plynúť v okamihu škodovej udalosti. Subjektívna

premlčacia doba je dvojročná a pre začatie jej plynutia je významný primárny subjektívny prvok pozostávajúci z dvoch zložiek: 1. kedy sa poškodený dozvie o škode, pričom sa vyžaduje preukázaná

vedomosť poškodeného o vzniknutej škode určitého druhu

a rozsahu do tej miery, aby mohol svoj nárok uplatniť, vyčíslieť na súde žalobou

(okamih vzniku škody, resp. vedomosť poškodeného o tejto škode sa pritom nemusí kryť okamihom

škodnej udalosti, resp. protiprávnym konaním) a 2. kedy sa poškodený dozvie

o tom kto za vzniknutú škodu zodpovedá. Pre vzťah objektívnej

a subjektívnej premlčacej doby platí zásada, že lehota sa zo subjektívne stanoveným začiatkom nemôže skončiť neskôr, ako lehota s objektívne určeným začiatkom, ale môže skončiť najneskoršie s ňou.

45. Osobitne odvolací súd poukazuje aj na Nález Ústavného súdu SR zo dňa 11.11.2010, č. k. I. ÚS 331/09-23, v zmysle ktorého začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby podľa § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka je viazaný v prvom rade

na udalosť, z ktorej škoda vznikla. Pojem „udalosť, z ktorej škoda vznikla“, však zahŕňa nielen protiprávny úkon či právne kvalifikovanú udalosť, ktoré viedli ku vzniku škody,

ale najmä vznik škody samej. Z hľadiska ustanovenia § 106 ods. 2 Občianskeho zákonníka totiž

nemožno udalosť, z ktorej škoda vznikla, stotožňovať len so škodnou udalosťou, keďže v takom prípade by objektívna premlčacia doba mohla začať plynúť skôr, ako ku škode na majetku vôbec došlo, prípadne škoda by mohla vzniknúť až po uplynutí objektívnej premlčacej doby alebo by nemusela vzniknúť vôbec.

46. Pri úvahe o tom, kedy sa poškodený dozvedel o škode (§ 106 ods. 1 Občianskeho zákonníka), treba vychádzať z preukázanej vedomosti poškodeného o vzniknutej škode a nielen z jeho predpokladanej vedomosti o tejto škode. Ak nárok na náhradu škody tvorí neoddeliteľný celok, premlčacia doba začína plynúť až vtedy, keď sa poškodený dozvie o celej škode (porovnaj R 38/1975, R 9/1986). Ďalšou podmienkou bola vedomosť poškodeného o tom, kto (konkrétny subjekt) za škodu zodpovedá. Obe podmienky sú súčasne podmienkami, aby si poškodený mohol uplatniť právo na náhradu škody na súde (actio nata). Až od tohto momentu môže začať plynúť 2-ročná, tzv. subjektívna premlčacia doba.

47. Z obsahu spisu a trestného rozsudku Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/7/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/35/2018 je zrejmé, že za „právne kvalifikovanú udalosť, z ktorej vznikla škoda“ nemožno považovať odkúpenie zmenky predošlým správcom konkurznej podstaty úpadcu z prostriedkov úpadcu dňa 14.10.2009, čím došlo k investícii prostriedkov úpadcu do subjektu nechráneného pred náhlou insolventnosťou. V zmysle vyššie citovaného Nálezu Ústavného súdu SR zo dňa 11.11.2010, č. k. I. ÚS 331/09-23, takáto právne kvalifikovaná udalosť sama o sebe nezakladá začiatok plynutia objektívnej lehoty dňom 14.10.2009, nakoľko vznik škody nastal až nevrátením finančných prostriedkov do konkurznej podstaty úpadcu. Odvolací súd dodáva, že predmetná zmenka bola vystavená s dátumom splatnosti 31.12.2009, avšak táto nebola do konkurznej podstaty vrátená, ktorý dátum určuje začiatok plynutia objektívnej 3-ročnej lehoty a jej uplynutie by nastalo dňa 31.12.2012.

48. Ďalej z obsahu spisu vyplýva, že úpadca sa o investícii jeho finančných prostriedkov predošlým správcom konkurznej podstaty úpadcu dozvedel pred orgánom činným v trestnom konaní. V rámci trestného konania dňa 09.12.2012 si úpadca uplatnil náhradu škody prostredníctvom predsedu predstavenstva úpadcu - Antona Kršáka, čím došlo k spočívaniu premlčacej lehoty, a to s poukazom na § 112 vety prvej Občianskeho zákonníka, podľa ktorého ustanovenia, ak veriteľ v premlčacej dobe uplatní právo na súde alebo u iného príslušného orgánu a v začatom konaní riadne pokračuje, premlčacia doba od tohto uplatnenia po dobu konania neplynie. Následne žalobca, ako nový správca konkurznej podstaty úpadcu, mal o prípadnej škode vedomosť po jeho ustanovení do funkcie správcu dňa 08.03.2013, t. j. v čase kedy bol nárok na náhradu škody uplatnený v trestnom adhéznom konaní a došlo k pretrhnutiu plynutiu lehôt. Možno týmto konštatovať, že záver súdu prvej inštancie o nedôvodnosti vznesenej námietky premlčania žalovaným je vecne správny, ak uviedol, že žalobca podal žalobu na súd po doručení rozhodnutia Krajského súdu v Nitre, ktoré mu bolo doručené dňa 11.01.2019, kedy opäť začala plynúť premlčacia lehota a žalobu podal na súd dňa 23.04.2019. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že žalovaný nárok bol uplatnený riadne a včas. Týmto považuje odvolací súd námietku odvolateľa, že žalovaný nárok nebol uplatnený riadne a včas, za neopodstatnenú.

49. Odvolateľ v odvolaní ďalej namietal predčasné vydanie rozsudku a nesprávnosť právneho posúdenia vecí súdom prvej inštancie, a to s dôrazom na nesplnenie predpokladov zodpovednosti za škodu podľa § 420 Občianskeho zákonníka. Žalovaný mal za to, že neporušil žiadnu právnu povinnosť mu ustanovenú všeobecným záväzným právnym predpisom a ani povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať a spravovať cudzí majetok. Zároveň tvrdil, že nebolo možné hovoriť o vzniku škody, keďže k zníženiu majetku úpadcu nedošlo. Suma vložená do spoločnosti CI Holding a. s., vrátená nebola, ale bola zákonným spôsobom prihlásená ako pohľadávka do prebiehajúceho konkurzného konania úpadcu

CI Holding a. s., bola uznaná a teda bola považovaná za zistenú. Podľa žalovaného o škode bude možné hovoriť až po tom, keď sa ukončí konkurzné konanie na spoločnosť CI Holding a. s., Bratislava a sa ustáli, ktorý veriteľ a v akom rozsahu bude, resp. nebude uspokojený.

50. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že žalovaný bol rozsudkom Okresného súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 5T/7/2013 v spojení s uznesením Krajského súdu v Nitre sp. zn. 4To/35/2018 uznaný vinným, že podľa bodu 4/ v dobe od 12.02.2005 do 14.10.2009 bol ako správca konkurznej podstaty úpadcu Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“, so sídlom Janova Lehota 966 24, IČO: 00 210 412, povinný postupovať podľa § 8 ods. 2 ZKV s odbornou starostlivosťou, tento však neoprávnene investoval a bez súhlasu súdu vložil na účet nebankovej spoločnosti CI Holding a.s. Bratislava finančné prostriedky v sume 248.954,39 Eur, ktoré mali slúžiť na pomerné uspokojenie veriteľov, pričom týmto neoprávneným investovaním finančných prostriedkov porušoval všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť spravovať cudzí majetok a spôsobil úpadcovi Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“ škodu vo výške 248.954,39 Eur, čím spáchal prečin porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona.

51. Podľa § 193 C.s.p., súd je viazaný rozhodnutím ústavného súdu o tom, či určitý právny predpis nie je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavným zákonom alebo medzinárodnou zmluvou, ktorou je Slovenská republika viazaná. Súd je tiež viazaný rozhodnutím ústavného súdu alebo Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré sa týkajú základných ľudských práv a slobôd. Ďalej je súd viazaný rozhodnutím príslušných orgánov o tom, že bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt postihnutelný podľa osobitného predpisu, a o tom, kto ich spáchal, ako aj rozhodnutím o osobnom stave, vzniku alebo zániku spoločnosti.

52. Podľa § 205 C.s.p. listiny vydané orgánmi verejnej moci v medziach ich právomoci, ako aj listiny, ktoré sú osobitným predpisom vyhlásené za verejné, potvrdzujú pravdivosť toho, čo sa v nich osvedčuje alebo potvrdzuje, ak nie je dokázaný opak.

53. Podľa § 238 zákona č. 300/2005 Z.z. Trestný zákon v platnom znení (ďalej len „Trestný zákon“), kto z nedbanlivosti inému spôsobí značnú škodu tým, že poruší všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť alebo povinnosť uloženú právoplatným rozhodnutím súdu opatrovať alebo spravovať cudzí majetok, potrestá sa odňatím slobody až na dva roky.

54. Podľa § 125 ods. 1 Trestného zákona škodou malou sa rozumie škoda prevyšujúca sumu 266 eur. Škodou väčšou sa rozumie suma dosahujúca najmenej desaťnásobok takej sumy. Značnou škodou sa rozumie suma dosahujúca najmenej stonásobok takej sumy. Škodou veľkého rozsahu sa rozumie suma dosahujúca najmenej päťstonásobok takej sumy. Tieto hľadiská sa použijú rovnako na určenie výšky prospechu, hodnoty veci a rozsahu činu.

55. Podľa § 288 ods. 1 vety prvej zákona č. 301/2005 Z.z. Trestný poriadok v platnom znení (ďalej len „Trestný poriadok“), ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.

56. Ústavný súd Slovenskej republiky v náleze sp. zn. I. ÚS 269/2011 zo dňa 23.11.2011 vyslovil, že „Ústavné súladný výklad ustanovenia § 135 O.s.p. (§ 193 C.s.p., pozn. odvolacieho súdu) vyžaduje, aby súdy zúčastnené na rozhodovaní o nej boli viazané odsudzujúcim rozsudkom trestného súdu vo vzťahu ku všetkým skutočnostiam, ktoré boli podmienkou odsúdenia odsúdeného a trestným súdom boli zistené, to platí aj o zistení vzniku škody

u poškodeného v dôsledku protiprávneho konania odsúdeného. [...] Rozsah viazanosti všeobecného súdu rozsudkom vydaným v trestnom konaní pri rozhodovaní v občianskom súdnom konaní v prípadoch, v ktorých sa zákonné znaky skutkovej podstaty trestného činu zhodujú s okolnosťami relevantnými, resp. podstatnými pre rozhodnutie súdu v občianskom súdnom konaní, nemožno obmedziť len na závery o protiprávnom konaní, t. j. o spáchaní trestného činu a o tom, kto ho spáchal.“

57. Vzhľadom na vyššie uvedené, ako i na doplnenie správnosti odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie odvolací súd konštatuje, že v danom prípade možno hovoriť o zodpovednosti za škodu žalovaného v rozsahu vyplývajúcom z citovaného trestného rozsudku, nakoľko objektívnou stránkou trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku je aj porušenie povinnosti správcu konkurznej podstaty postupovať s odbornou starostlivosťou, a to konaním správcu, ktorý neoprávnene investoval finančné prostriedky úpadcu na účet nebankovej spoločnosti CI Holding a. s. Následkom takéhoto konania bol vznik škody, preto ak v trestnom konaní bolo právoplatne rozhodnuté, že žalovaný sa dopustil trestného činu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku uvedeným konaním, potom záväznosť tohto rozhodnutia pre súdy v civilnom konaní podľa § 193 C.s.p., znamená aj záväznosť v otázke naplnenia objektívnej stránky skutkovej podstaty predmetného trestného činu, teda existencie protiprávneho konania žalovaného, vzniku škodlivého následku a príčinnej súvislosti medzi nimi.

58. V ďalšom odvolací súd konštatuje, že s poukazom na vyššie uvedené rozhodnutie nemožno hovoriť o predčasnom závere o vzniku škody v danom rozsahu. Zároveň odvolací súd opätovne zdôrazňuje, že predmetná zmenka bola vystavená s dátumom splatnosti 31.12.2009, avšak z dokazovania vyplynulo, že predmetná čiastka nebola spoločnosťou CI Holding a.s., do konkurznej podstaty vrátená.

59. V otázke rozsahu viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom v časti týkajúcej sa výšky škody odvolací súd poukazuje na názor vyslovený v judikáte R 22/1979, podľa ktorého „súd v občianskom súdnom konaní nie je viazaný v zmysle § 135 ods. 1, pokiaľ ide o výšku škody. Nebolo by síce správne nevziať do úvahy závery a zistenia urobené v tomto smere v trestnom konaní, avšak v občianskom súdnom konaní musia byť podľa potreby vykonané ďalšie dôkazy zistením skutočného stavu veci.“ Odvolací súd konštatuje, že tento záver nie je rozporný so záverom Ústavného súdu Slovenskej republiky, ktorý sa v náleze sp. zn. I. ÚS 269/2011 zo dňa 23.11.2011 výslovne výškou škody nezaobrá, nakoľko svoj nález postavil na rešpektovaní princípu právnej istoty, ktorému zodpovedá viazanosť civilného súdu znakmi skutkovej podstaty trestného v otázke, kto je škodcom a poškodeným subjektom, ale aj výškou škody. Odvolací súd však rešpektujúc citovaný nález uvádza, že civilný súd je viazaný trestným rozsudkom v takej výške škody, ktorá je nevyhnutná na spáchanie príslušného trestného činu, a ktorá bola uvedená vo výrokovvej časti trestného rozsudku ako znak skutkovej podstaty trestného činu, pretože ak by nedošlo k spôsobeniu škody v určitej výške, nebolo by možné kvalifikovať trestný čin podľa príslušnej skutkovej podstaty. Skutočnosť, že civilný súd je viazaný trestným rozsudkom v takej výške škody, ktorá je nevyhnutná na spáchanie príslušného trestného činu, je možné vyvodiť z ustanovenia § 288 ods. 1 Trestného poriadku, podľa ktorého „Ak podľa výsledku dokazovania nie je podklad na vyslovenie povinnosti na náhradu škody alebo ak by bolo treba na rozhodnutie o povinnosti na náhradu škody vykonať ďalšie dokazovanie, ktoré presahuje potreby trestného stíhania a predĺžilo by ho, súd odkáže poškodeného na civilný proces, prípadne na konanie pred iným príslušným orgánom.“

60. V prejednávanom prípade sa pre spáchanie prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku podľa § 238 Trestného zákona vyžaduje spôsobenie značnej škody, ktorou je podľa § 124 Trestného zákona škoda dosahujúca najmenej stonásobok sumy 266 Eur, t. j. najmenej 26.600 Eur. Z bodu 4/ výrokovvej časti trestného rozsudku

je zrejmé, že žalovaný po dlhšiu dobu porušoval všeobecne záväzným právnym predpisom ustanovenú povinnosť spravovať cudzí majetok a spôsobil úpadcovi Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“ škodu vo výške 248.954,39 Eur. Podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku bol úpadca (žalobca) spolu s ostatnými poškodenými odkázaný s nárokom na náhradu škody na občianske súdne konanie.

61. Z vyššie uvedeného je zrejmé, že pre potreby trestného stíhania prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku sa vyžaduje spôsobenie škody v sume presahujúcej nad 26.600 Eur, ako značnej škody a sumy dosahujúcej najmenej stonásobok sumy 266 Eur (§ 238 v spojení s § 124 Trestného zákona a v spojení s § 288 ods. 1 Trestného poriadku). Pri rešpektovaní princípu právnej istoty viazanosti civilného súdu trestným rozsudkom, je preto potrebné v rámci civilného konania podrobiť skúmaniu takú výšku škody, ktorá presahuje kvalifikáciu trestného činu podľa príslušnej skutkovej podstaty, a prihliadnuť tak v rámci civilného sporového konania na špecifické okolnosti prejednávaneho prípadu, ktoré prispievajú k zisteniu skutočného stavu veci. V opačnom prípade, by sa aplikabilita § 288 ods. 1 Trestného poriadku javila ako obsolétna, pretože v prípade kvalifikovaného zistenia podkladov na vyslovenie povinnosti na náhradu škody priamo v trestnom konaní, a to bez potreby ďalšieho dokazovania, trestnému súdu nič nebráni poškodeným uplatnenú sumu judikovať priamo v adhéznom konaní v rámci trestného rozsudku. Naopak, v prípade automatického prevzatia záverov civilným súdom v časti celej výšky škody uplatnenej v trestnom konaní, kedy konajúci trestný súd aplikujúci § 288 ods. 1 Trestného poriadku skúmanie výšky škody presahujúcej kvalifikáciu trestného činu podľa príslušnej skutkovej podstaty prenechal civilnému súdu, by takto vyvolané sporové konanie nevedlo k riadnemu a skutočnému zisteniu stavu veci.

62. Odvolací súd vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti konštatuje, že súd prvej inštancie nedostatočne skúmal, či škoda vo výške 248.954,39 Eur, t. j. v sume presahujúcej kvalifikáciu prečinu porušovania povinnosti pri správe cudzieho majetku vznikla, ak s ohľadom na určenie výšky nevykonal žiadne dokazovanie, pričom sa jeho závery o výške škody opierajú o trestný rozsudok. Žalovaný pred civilným súdom namietol, že žalovaná suma bola prihlásená ako pohľadávka do prebiehajúceho konkurzného konania úpadcu CI Holding, a.s. Táto pohľadávka bola podľa žalovaného zo strany správcu uznaná, kedy malo dôjsť až aj k speňaženiu časti majetku s tým, že prebiehajú súdne konania na základe správcom iniciovaných žalôb o odporovateľnosť niektorým právnym úkonom úpadcu a je predpoklad, že po úspešnosti týchto sporov dôjde k vráteniu časti majetku do konkurznej podstaty a uspokojeniu pohľadávok konkurzných veriteľov CI Holding, a.s., Bratislava, medzi ktorými je aj žalobca, resp. Roľnícke družstvo Janova Lehota „v konkurze“.

63. Napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie sa z vyššie uvedených dôvodov javí ako predčasné, a to v časti výšky škody presahujúcej kvalifikáciu trestného činu podľa príslušnej skutkovej podstaty.

64. Keďže trestný súd považoval za potrebné vykonať ďalšie dokazovanie v časti výšky škody presahujúcej kvalifikáciu trestného činu a toto šetrenie prenechal civilnému súdu podľa § 288 ods. 1 Trestného poriadku, je zákonnou povinnosťou súdu v rámci civilného sporového konania vykonať riadne dokazovanie k takto určenej - zvyšnej časti výšky škody. V ostatnom konaní bude preto úlohou súdu prvej inštancie zamerať dokazovanie na oboznámenie sa so stavom konkurzného konania úpadcu CI Holding, a.s., na ktoré žalovaný poukázal. Až po takomto oboznámení sa so stavom prebiehajúceho konkurzného konania bude možné riadne zistiť a ustáliť skutkový stav a následne vo veci rozhodnúť o celkovej výške spôsobenej škody (nad 26.600 Eur, ktorá už bola trestným súdom judikovaná).

65. Pre úplnosť odvolací súd dodáva, že predčasnosť záverov konajúceho súdu prvej inštancie je daná len v časti výšky škody presahujúcej kvalifikáciu trestného činu, a nie tým, že súd nevykonal všetky žalovaným namietnuté dôkazy ohľadom vykonania dokazovania pripojením všetkých rozhodnutí v obdobných trestných veciach týkajúcich sa konkurzného konania úpadcu CI Holding, a.s. Tým, že prvoinstančný súd nevyhovel všetkým

návrhom žalovaného na vykonanie dôkazov, konanie nezačal procesnou vadou, keďže zrozumiteľne vysvetlil dôvody, pre ktoré takýmto návrhom žalovaného nevyhoveli.

66. Nakoľko je napadnutý rozsudok v časti odôvodnenia, ohľadom záveru o výške škody presahujúcej kvalifikáciu trestného činu sprenevery nedostatočné a predčasné, Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd odvolací, napadnutý rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici podľa ust. § 389 ods. 1 písm. c/ C.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

67. Podľa ust. § 391 ods. 2 C.s.p. je pre súd, ktorému sa vec vracia na ďalšie konanie právny názor Najvyššieho súdu Slovenskej republiky záväzný.

68. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci. (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

69. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie,

ak to zákon pripúšťa (§ 419 C. s. p.). Dovolanie je podľa § 421 C. s. p. prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a/ až n/ (§ 421 ods. 2 C. s. p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C. s. p.). Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C. s. p.).

Dovolanie je podané včas aj vtedy,

ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2

C. s. p.). V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov

sa rozhodnutie považuje za nesprávne(dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C. s. p.). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom

(§ 429 ods. 1). Povinnosť podľa ods. 1 neplatí, ak je:

a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C. s. p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C. s. p.). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie

dovolania (§ 430 C. s. p.).